

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 14Co/71/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313204249  
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8313204249.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Romana Tótha a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Y. V. nar. XX.X.XXXX, bytom T. XX, XXX XX Q., za účasti Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO: 42309166, o zaplatenie 508,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 12C/109/2013-107 zo dňa 29.6.2016, takto

### rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ako aj vo výrokoch o náhrade trov konania.

Sporovým stranám a Združeniu spotrebiteľov Slovenska, o.z. nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že:

„Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 508,- eur od 18.4.2010 do zaplatenia zastavuje.

V prevyšujúcej časti návrh na zaplatenie sumy 508,- eur s príslušenstvom zamietá.

Pripúšťa, aby do konania na strane žalovaného vstúpilo ako vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska, o. z., IČO: 42309166, so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, zastúpené Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, Janka Kráľa 7, Banská Bystrica.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 103,80 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že žalobca návrhom doručeným súdu dňa 28.3.2013 podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 Z. z. o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu zmenkovú sumu 508,- eur s príslušenstvom. Nárok odôvodnil tým, že ako indosátor je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 21.4.2009 na zmenkovú sumu 508,- eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 18.4.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa - POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil na

uvedenú zmenkovú sumu žiadnu sumu a to ani na istinu, ani na úroky. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou. Podaním doručeným súdu dňa 22.12.2015 žalobca zoberal návrh v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne späť a uplatňoval nárok na zmenkový úrok iba vo výške 0,06 % denne. Keďže žalobca zoberal návrh v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne späť pred prvým pojednávaním, súd v zmysle § 96 ods. 1, 3 O.s.p. konanie v tejto časti zastavil.

3. Prvoinštančný súd zo zmenky predloženej žalobcom zistil, že listina je označená ako zmenka, je vystavená v Humennom dňa 21.4.2009 s textom: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o. IČO: 35 807 598, Bratislava sumu 508,- eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 18.4.2010. Splatné POHOTOVOSŤ, s.r.o., Bratislava. Bez protestu na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Vystaviteľom je žalovaný. Na opačnej strane, na rube zmenky je uvedené: Namiesto nás na rad CD Consulting, s.r.o. - žalobca. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi POHOTOVOSŤOU, s.r.o., Bratislava (predchádzajúci veriteľ) a žalovaným, číslo zmluvy XXXXXXXX zo dňa 21.4.2009 vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 300,- eur a žalovaný sa zaväzuje zaplatiť požičanú sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 288,- eur, t.j. celkovo zaplatiť sumu 588,- eur v 12 mesačných splátkach po 49,- eur počnúc od 20.5.2009 na účet veriteľa. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru, ani RPMN.

4. Predmetom konania je spor zo zmenky. Keďže žalobca si výslovne uplatňuje právo na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom zo zmenky, súd musel zistiť, či zmenka spĺňa náležitosti stanovené zákonom č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch. Konštatoval, že predložená zmenka je vlastnou zmenkou a spĺňa všetky náležitosti podľa tohto právneho predpisu. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Humenné, sp. zn. 12Er/90/2011 vyplýva, že tú istú pohľadávku, z tej istej zmenky a z úverovej zmluvy, t.j. z toho istého spotrebiteľského právneho vzťahu, si na základe rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu uplatnil plnenie voči žalovanému ako povinnému predchádzajúci veriteľ ako oprávnený - Pohotovosť, s.r.o. Z exekučného spisu ďalej vyplýva, že súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Dôvodom bolo, že v tomto prípade sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah a je preto na neho potrebné použiť právne normy o ochrane spotrebiteľa. Exekučný súd zároveň konštatoval, že rozhodcovské doložky uzavreté v tomto prípade sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda sú absolútne neplatné. Uznesením zo dňa 29.11.2011 bolo exekučné konanie zastavené.

5. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že je zrejmé, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, o čom už rozhodli aj iné exekučné súdy. Predmetom konania je zmenka, ktorá slúžila na zabezpečenie, ale aj na uhradenie dlhu vzniknutého zo zmluvy o úvere, ktorý je spotrebiteľským vzťahom. Na uvedený právny vzťah je preto potrebné použiť, okrem ustanovení zákona o zmenkách a šekoch, aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve a iné spotrebiteľské právne normy EÚ a SR. Konštatoval, že návrhom sa uplatňuje nárok zo zmenky, t.j. cenného papiera, a to dokonca z indosovanej zmenky podľa zákona č.191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, čo umožňuje právnenému predchodcovi žalobcu, aby použitím zmenky obišiel ustanovenia o ochrane spotrebiteľa a následne si vymáhal od dlžníka plnenia aj z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zmenka je síce založená na prísnej formálnosti zmenkových vzťahov a vo všeobecnosti sa pri zmenke neskúma causa pôvodného právneho vzťahu. Výsledkom však môže byť, že dôjde k porušeniu rovnosti účastníkov zneužitím tohto inštitútu, a to bez možnosti súdnej kontroly (VI.ÚS457/2010 Ústavného súdu CZ). V tejto súvislosti súd poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora sp.zn. C - 419/2011 zo 14.3.2013 (Česká sporiteľňa a.s. proti Geraldovi Feichterovi), v ktorom samotný Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Podľa záverov tohto rozhodnutia, napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Pri posúdení veci poukázal aj na nemecký rozsudok Z1965, podľa ktorého, ak bola zmenka prevedená na iný subjekt (čo je aj tento prípad, pretože prvý zmenkový veriteľ Pohotovosť, s.r.o. ju previedol na žalobcu) a pritom jestvujú indície, že zmenka zabezpečovala úver alebo pôžičku pre spotrebiteľa (čo je aj tento prípad), nie je možné poskytnúť ochranu žalobcovi, lebo aj nový zmenkový veriteľ, t.j. žalobca si mal preskúmať v súlade so spotrebiteľským právom, či zmenka zabezpečovala spotrebiteľský úver, a hlavne z dôvodu, že nadobudol tieto zmenky od subjektov (v tomto prípade Pohotovosti, s.r.o.), o ktorých je všeobecne známe, že predmetom ich činnosti je poskytovanie úverov alebo pôžičiek. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dohoda o vyplnení zmeniek uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia

úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oboch účastníkov tohto spotrebiteľského vzťahu, v neprospech spotrebiteľa a je aj v rozpore s dobrými mravmi. Je teda absolútne neplatnou. Bez takejto platnej dohody je preto absolútne neplatná aj samotná zmenka, na základe ktorej si žalobca uplatňuje žalovanú pohľadávku. Bez platnej dohody o vyplňacom práve nemôže byť platná ani vyplnená zmenka (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/161/2007).

6. Prvoinštančný súd k tomuto dodal, že treba rozlišovať neplatnosť zmenky ako cenného papiera buď podľa zákona o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb., ale na druhej strane je potrebné rozlišovať neplatnosť dojednaní o vystavení, resp. vyplnení zmenky a následne neplatnosť samotnej zmenky vystavenej podľa týchto dojednaní, ak sú v rozpore so spotrebiteľskými právnymi normami, a to či už pre neprijateľnosť zmluvných podmienok alebo pre rozpor s dobrými mravmi. Dohoda o vyplňacom práve k zmenke ako aj zmenka sú neplatné podľa ustanovení spotrebiteľského práva a nie podľa zákona o zmenkách a šekoch. Keďže si žalobca uplatnil výslovne právo zo zmenky, súd celý návrh zamietol. Zmluva a obchodné podmienky nie sú individuálne dojednané a sú na predtlačení formulároch.

7. V tomto konkrétnom prípade súd posúdil za absolútne neplatné dojednanie o vyplnení zmenky, ako aj následne vystavenú samotnú zmenku, a to z dvoch samostatných dôvodov. Dohoda o vyplnení zmenky je neprijateľná zmluvná podmienka, a to podľa článku 2 písm. a/ v spojení s ustanovením prílohy odsek 1 písmeno s/ Smernice 93/13/EHS, pretože sa jedná o podmienku ktorej účinkom a dôsledkom by bolo priznanie za neplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa, neprimerane vysokého príslušenstva pohľadávky - zmenkový úrok 0,25% denne. Zároveň ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku aj podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to predovšetkým podľa § 53 odsek 4 písm. k/, pretože umožňuje požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Je zrejmé, že dohoda o vyplnení zmenky a následná vystavená zmenka podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a umožňuje mu vymáhať od spotrebiteľa aj neprimerane vysoké sankcie. Okrem toho nebola individuálne dojednaná. Dojednanie o vyplňacom práve zmenky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že na základe tejto podmienky vystavená zmenka umožnila previesť indosáciou bez súhlasu spotrebiteľa práva zo zmluvnej strany Pohotovosť, s.r.o. na žalobcu CD Consulting, čím došlo k zhoršeniu postavenia a ochrany práv spotrebiteľa. Zmenka a jej indosácia nadmerne sťažili spotrebiteľovi možnosť realizovať jeho práva. Taký záver vyplýva už z charakteru zmenkového konania, ktoré nepripúšťa skúmanie dôvodu vzniknutého záväzku, ani ex offio ochranu spotrebiteľských práv (ÚS ČR IV., ÚS ČR 457/10).

8. Taktiež je zrejme, že tento právny úkon, a to dohoda o vyplnení zmenky a následne podľa nej vystavená zmenka, sú absolútne neplatné aj podľa § 39 a § 3 Občianskeho zákonníka, a to pre rozpor s dobrými mravmi a pre rozpor so zákonom, respektíve snahou veriteľa obísť právne normy spotrebiteľského práva. Účelom tohto právneho úkonu je prostredníctvom zmienek obísť vyššie uvedené ustanovenia spotrebiteľského práva zameraného na reálnu a nielen formálnu ochranu práv a povinností spotrebiteľa, a to aj súdom v každom štádiu konania. Súd poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008, ktorý konštatoval absolútnu neplatnosť úverovej spotrebiteľskej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka. Zároveň NS SR konštatoval, že z absolútne neplatnej úverovej zmluvy nemohlo veriteľovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. V tomto prípade je zrejmé, vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie, že pohľadávka žalobcu uplatnená v tomto konaní je v rozpore so spotrebiteľským právom a je zjavne neopodstatnená a neprípustná. Súd preto bez nariadenia pojednávania bez ďalšieho postupu podľa článku 5 Nariadenia nasledujúceho s poukazom na bod 13 preambuly Nariadenia a článok 4 odsek 4 Nariadenia, návrh žalobcu zamietol.

9. Námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva vznesenú zo strany žalobcu, majúca na pamäti dikciu ustanovenia § 93 odsek 2 O.s.p., považoval za nedôvodnú, pretože vyššie uvedené združenie je subjektom, ktorý je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na základe zákonného splnomocnenia zo zákona o ochrane spotrebiteľa, a to bez konkretizácie svojho hmotnoprávneho záujmu na výsledku konania. Keďže v danej veci vstúpila do konania právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv, pričom v tomto konaní ide o spotrebiteľskú vec, a to oznámením o vstupe do konania dňa 11.11.2014, teda do účinnosti novely Občianskeho súdneho

poriadku (1.1.2015), prvoinštančný súd dospel k záveru, že zákonné podmienky na vstup vedľajšieho účastníka v čase jeho vstupu boli splnené a preto pripustil jeho vstup do konania na strane žalovaného.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (účinného do 30.6.2016). Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešný žalovaný si trovy neuplatnil, resp. jej žiadne trovy nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane úspešného účastníka priznal trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 103,80 eur.

11. Proti tomuto rozsudku, voči výroku o zamietnutí návrhu, o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka a voči výroku o priznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok v odvolaní napadnutých častiach zmeniť, návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovieť a priznať navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania. Ako dôvod uviedol, že súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie o. i. aj oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaný však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrholi. Podľa ustanovenia § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Žalobca predložil súdu ako dôkaz svojich nárokov platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb., dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného nebolo žiadnych námietok, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonávanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3, 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke. Ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej v Nariadení. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods. 1 veta prvá in fine O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd učinil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhov žalovaného a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany nedovoľoval, uplatnenú pohľadávku nerozporoval a svojím konaním ju prakticky uznal. Súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre neho dostatočný podklad pre zamietnutie návrhu na uplatnenie pohľadávky. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských a základných slobôd. Prvostupňový súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal, z podľa neho, nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOST', s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej, že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Súdom uvádzané údajne nesporné skutočnosti neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Žalovaný, ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nevyjadřili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Súd predovšetkým ignoroval § 17 ZŠZ, z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči novému majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 5 Obo/3/2008 zo dňa 22.10.2008. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu prevzal súd a suploval aktivitu žalovaného. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods.1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000, kde pri rozhodovaní súd vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní. V ďalšom odkázal na odôvodnenie uznesenia uznesenia Krajského súdu v Prešove

sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013.

12. K pripusteniu vstupu vedľajšieho účastníka do konania doplnil odvolanie aj o argumentáciu, že predmetné konanie je Európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu a je právne regulované Nariadením EP č. 861/2007, v ktorom je upravený procesný postup súdu a strán odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Z.z. (O.s.p.). Právna regulácia označeného Nariadenia obsiahnutá v článkoch 4 a 5 vedľajšie účastníctvo nepozná a pripúšťa aplikáciu procesných pravidiel zakotvených v Občianskom súdnom poriadku len výnimočne, a to vtedy, ak sa postupuje v súlade s príslušným procesným právom, uplatniteľným v členskom štáte. Pre oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, doručené súdu pred 01.01.2015, teda pred účinnosťou zákona č. 353/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p., je konajúci súd povinný zabezpečiť si vyjadrenie účastníka, na ktorého stranu vedľajší účastník vstúpil. Len samotné oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania nemôže automaticky zakladať jeho právo na účasť v konaní, a tak isto, že osoba, popri ktorej vstúpil do konania, s takýmto úkonom súhlasí. Namietal nesúlad ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. s čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR. Poukázal na to, že vedľajší účastník získava prístup k osobným údajom spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ k takémuto prístupu nedal súhlas. Ide o neoprávnené zasahovanie do súkromného života účastníka konania. Zároveň dochádza k rozporu s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov, ktorý neoprávnené spracovávanie prísne sankcionuje. Považuje preto namieste vyžadovať súhlas spotrebiteľa so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, čím by sa zabránilo porušovaniu jeho ústavných práv. Poukázal taktiež na novelizované znenie § 93 ods. 3 O.s.p., účinné od 01.01.2015. Vzťah žalobcu ako nadobúdateľa zmenky a žalovaného ako vystaviteľa zmenky je právnym vzťahom, ktorého úprava je obsiahnutá v zákone č. 191/1950 Sb. a ktorá neumožňuje prihladiť na kauzálny vzťah medzi indosantom a majiteľom zmenky. Predmetné konanie teda nie je konaním, v ktorom by na jednej strane vystupoval spotrebiteľ, a preto nie je možné pripustiť vstup vedľajšieho účastníka - právnickej osoby, ktorá bola založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa. Európske konanie s nízkou hodnotou sporu nadobudne atribúty sporového konania až po podaní odvolania voči rozsudku vydaného príslušným súdom. Až po takomto procesnom úkone môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva. Svoju argumentáciu doplnil o názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený vo veci 6Cdo 357/2012 zo dňa 30.10.2013. Žalobca dal do pozornosti súdu aj skutočnosť, že Civilný sporový poriadok v právnej úprave intervencie podobné ustanovenie ako § 93 ods. 2 O.s.p. neobsahuje. Právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, môže v konaní vystupovať len ako iný subjekt a nie ako intervenient. Keďže ide o nový inštitút zavedený do právnej úpravy, ktorý je odlišný od intervencie (pôvodne vedľajší účastník) a právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu nemá nový súhlas žalovaného, má za to, že nemôže vystupovať v konaní ani ako iný subjekt.

13. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie podané žalobcom v zmysle § ustanovení 378 a nasl. CSP, riadiac sa tým, že:

a. podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

b. podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

15. Odvolací súd následne preskúmal napadnutý rozsudok v jeho napadnutej časti. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Podľa obsahu podaného odvolania odvolateľ nenamieta výrok o čiastočnom zastavení konania, preto tento výrok nebol predmetom prieskumu odvolacím súdom.

16. Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke súdov SR (§ 378 ods.2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Odvolací súd mal na zreteli i to, že v súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného

práva Slovenskej republiky, bude možné v súlade s článkom 17 Nariadenia, podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 355 a nasl. CSP) na „krajské sudy“. V odvolacom konaní začatom podaným odvolaním podľa článku 17 Nariadenia rozhoduje odvolací súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia).

17. Po takomto prieskume napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie napadnutého rozsudku. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové závery a vec napokon aj správne právne posúdil. Dôvody napadnutého rozhodnutia dávajú odpoveď na pre vec rozhodujúce skutkové otázky i na právne posúdenie nárokov. Rozhodnutie prvoinštančného súdu spĺňa v celom rozsahu náležitosti dané ustanovenia § 220 CSP a v podstate dáva odpoveď i na v odvolaní uplatnené odvolacie dôvody.

18. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti je vecne správne, odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje a na správne zdôvodnenie aj v celom rozsahu odkazuje.

21. V súvislosti s uplatnenými odvolacími námietkami vo vzťahu k záverom vo veci samej odvolací súd snáď môže uviesť len nasledovné.

22. Predmetom odvolacím súdom preskúmaného rozhodnutia je nárok zo zmenky uplatnený navrhovateľom na základe uvedeného Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Cieľom prijatia Nariadenia bolo zjednodušenie a zrýchlenie cezhraničného konania v spotrebiteľských a obchodných veciach s nízkou hodnotou sporu (bod 4 Preambuly Nariadenia). Cieľom takéhoto konania by malo byť zjednodušenie prístupu k spravodlivosti. Narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu pre nerovnováhu vo fungovaní procesnoprávných prostriedkov poskytovaných veriteľom v rôznych členských štátoch, vedie k potrebe prijatia právnych predpisov Spoločenstva zaručujúcich rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov celej Európskej únie (bod 7 Preambuly Nariadenia). V záujme uľahčenia uznávania a vykonávania rozsudku by sa mal rozsudok vydaný v jednom členskom štáte v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu uznať a byť vykonateľný v inom členskom štáte bez potreby doložky vykonateľnosti a bez akejkoľvek možnosti namietať proti jeho uznaniu (bod 30 Preambuly Nariadenia). Je možné čiastočne s odvolateľom súhlasiť, že konanie podľa uvedeného Nariadenia má v zásade písomnú povahu (viď čl.5 ods.1, čl. 8, čl. 9 ods.1 Nariadenia). Pokiaľ sa však potreba ústneho pojednávania ukáže ako potrebná (nutná), alebo ak o to požiada niektorá zo strán, súd by mal nariadiť vo veci pojednávanie. Nutným je nariadiť ústne pojednávanie najmä vo veciach skutkovo a právne zložitých, v ktorých súd považuje za potrebné vec s účastníkmi prejednať za ich prítomnosti. Odvolací súd je toho názoru, že ak v predmetnej veci prvostupňový súd sám i bez procesnej iniciatívy účastníkov realizoval ex offo prieskum uplatnených zmenkových nárokov aj z pohľadu samotnej kauzy, ktorá predchádzala vystaveniu zmenky, a poskytol priestor účastníkom konania, aby sa k týmto dôkazom vyjadrili na pojednávaní, nekonal v rozpore s Nariadením ani v rozpore s vnútroštátnym procesným právom.

23. Opodstatnenosť ex offo prieskumu uplatnených zmenkových nárokov, založeného na poskytnutí ochrany spotrebiteľovi bola jasným, zrozumiteľným a najmä presvedčivým zdôvodnením napadnutého rozhodnutia vysvetlená a nemožno označiť za dôvodnú odvolaciu námietku o porušovaní rovnosti procesných strán v konaní.

24. To, že sa pri takomto postupe súd nedopustil procesného či hmotnoprávneho pochybenia podporujú aj aktuálne závery zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR prijatého na zasadnutí dňa 20.10.2015, podľa ktorého:

„ I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

a) pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

b) pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

25. K tomuto odvolací súd tomu dodáva, že z vykonaného dokazovania je evidentné, že predmetná zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka plnenia z úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Svedčí o tom rovnaké číslo zmluvy i rovnaké číslo zmluvy uvedené na zmenke. V tejto súvislosti odvolací súd podobne ako súd prvého stupňa zdôrazňuje znenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, podľa ktorého platí, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa, alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Z uvedeného textu teda vyplýva, že predmetná zmenka mohla byť vyplnená len v súlade so znením tohto ustanovenia, k čomu však nedošlo, pretože zmenková suma presahuje výšku maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

26. V súvislosti s odvolacími námietkami považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť aj to, že súd i pri rešpekte k špecifickej a prísne formálnej povahe inštitútu zmenky je vždy povinný prihliadnuť k okolnostiam konkrétnej veci. V prípade spotrebiteľov súd nesmie prehliadnuť ich špecifické záujmy a postavenie. Pri svojej rozhodovacej činnosti musí súd hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkového inštitútu neprimerane v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu.

27. V tomto smere odvolací súd odkazuje aj na judikované závery, vyplývajúce z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých súdy sú povinné aj bez návrhu posúdiť nekalý charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, aby sa skutočne dosiahol sledovaný zmysel a cieľ čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Tu možno spomenúť napr. rozhodnutie vo veci Mostaza Claro C-168/05, Godart C-429/05 alebo Oceano Gruppo Editorial C-240/98 až C-244/08. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovuje: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (viď napr. v rozsudku C 76/10 čl. 50). V tejto súvislosti je treba spomenúť aj rozhodnutie COFIDIS C-473/00, v ktorom súd rozhodol, že s ohľadom na potrebu ochrany spotrebiteľa a naplnenie čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktorý predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, súd nemá aplikovať a prihliadnuť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenej Smernicou Rady 93/13/EHS.

28. Z uvedených dôvodov správne rozhodol súd prvej inštancie, ak návrh v prevyšujúcej časti zamietol.
29. Žalobca podal odvolanie aj proti výroku rozsudku, ktorým prvostupňový súd pripustil do konania ako vedľajšieho účastníka Združenie spotrebiteľov Slovenska o.z. Tento vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 11.11.2014 s poukazom na ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. Súd prvej inštancie rozhodol o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka dňa 30.6.2016, t.j. v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30.6.2016).
30. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú. Preto odvolací súd pri preskúmaní napadnuté rozhodnutie podľa zákonných ustanovení účinných v danom čase.
31. Vzhľadom na to, že v novej procesnoprávnej úprave civilného sporového konania, t.j. v Civilnom sporovom poriadku inštitút vedľajšieho účastníctva už nie je upravený pri prejednávaní odvolania žalobcu proti výroku o pripustení vedľajšieho účastníka do konania dospel odvolací súd výkladom ustanovenia § 470 ods. 2 CSP k záveru, že v prejednáwanej veci procesné účinky vstupu vedľajšieho účastníka zostali zachované. Zároveň však odvolací súd zaslal právnemu zástupcovi Združenia spotrebiteľov Slovenska, o. z. rovnopis žalobcom podaného odvolania a jeho prílohy (na vedomie) s oznámením, že vyzýva ho na vyjadrenie k obsahu podaného odvolania z dôvodu, že pri aplikácii ustanovenia § 470 ods. 1, 2 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z.) sa nová procesnoprávna norma aplikuje aj na konania začaté pred 1.7.2016, počíta však s tým, že právne účinky úkonov realizované pred uvedeným dátumom zostávajú zachované. Súčasne mu oznámil, že inštitút vedľajšieho účastníctva je z teraz účinnej procesnoprávnej normy vypustený a inej ako procesnej strane (§ 89 CSP) právo na zastúpenie na základe splnomocnenia pre advokáta sa nepriznáva.
32. Podľa § 93 ods. 2, 3 O.s.p. účinného do 31.12.2014 ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.
33. V prejednáwanej veci vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z. Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO: 42309166 vstúpil do konania z vlastného podnetu, a to dňa 11.11.2014, oznámením o vstupe združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Podľa výpisu z registra občianskych združení vedeného Ministerstvom vnútra SR, je Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z. Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO: 42309166 zapísané v tomto registri v oblasti spotrebiteľských činností.
34. V predmetnom konaní sa žalobca domáha splnenia povinnosti zo strany žalovaného, vyplývajúcej zo zmenky, vystavenej súčasne s uzavretím Zmluvy o úvere č. 8312328 z 21.4.2009, predmetom ktorých bolo poskytnutie úveru žalovanému. Keďže právny vzťah medzi účastníkmi konania je vzťahom spotrebiteľským a občianske združenie Združenie spotrebiteľov Slovenska o.z. má ako hlavný predmet činnosti ochranu práv spotrebiteľov, bol vstup tohto Združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v súlade so zákonnými ustanoveniami, účinnými k dňu jeho vstupu do konania (t.j. ku dňu 11.11.2014). Je pravdou, že o účinkoch vedľajšieho účastníctva podľa Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30.6.2016) platí, že až právoplatným uznesením o námietke neprípustnosti sa subjekt, ktorý prejavil vôľu vstúpiť do konania ako vedľajší účastník, stáva takýmto účastníkom, avšak toto v aktuálnej procesnej situácii (potvrdenie výroku o vstupe do konania) nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, a to ani vo vzťahu k priznanej náhrade trov konania pôvodného vedľajšieho účastníka, ktorý bol zastúpený advokátom a s týmto zastúpením vznikli výdavky, na ktorých náhradu titulom úspechu v konaní má právo.
35. Odvolací súd nezistil pochybenie súdu prvej inštancie ani pri rozhodovaní o trovách konania a preto z vyššie rozpisovaných dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, v odvolaní napadnutých výrokoch, potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).
36. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, žalovanému a Združeniu spotrebiteľov Slovenska, o.z. preukázateľné trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli. Preto odvolací súd pri aplikácii ust.

Čl.16 Nariadenia i ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania sporovým stranám a Združeniu spotrebiteľov Slovenska o.z. nepriznal.

37. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, posledná veta CSP).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).